

**Les noves tecnologies
com a eina d'aprenentatge
de les llengües estrangeres.**

Carmen Velasco Martín

Curs escolar 2001-2002

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	2
1.1 EXPLICACIÓ DEL TEMA.....	2
1.2 OBJECTIUS QUE ES PRETENEN ASSOLIR	3
1.3 MARC REFERENCIAL.....	4
2. TREBALL DUT A TERME	5
2.1 DISSENY DEL PLA DE TREBALL	5
2.2 METODOLOGIA EMPRADA	6
2.3 RECURSOS UTILITZATS.....	7
3. RESULTATS OBTINGUTS.....	8
3.1 DESCRIPCIÓ DEL TREBALL	8
4. CONCLUSIONS	10
4.1 APLICACIONS DEL PROJECTE EN EL SISTEMA EDUCATIU.....	10
5. RELACIÓ DELS MATERIALS CONTINGUTS EN EL ANNEX	11
6. BIBLIOGRAFIA BÀSICA.....	12

1. Introducció

El treball que hem dut a terme és l'elaboració de materials de llengües estrangeres, en aquest cas d'anglès, per a alumnes d'ESO amb necessitats educatives específiques, i amb un baix nivell de motivació. La pràctica ens ha demostrat que la integració de les noves tecnologies en l'aula pot ajudar a millorar l'actitud davant l'aprenentatge i l'actuació en l'aula dels alumnes.

El nostre treball es va centrar en l'elaboració de materials d'aprenentatge d'anglès que integren tres vessants: l'ús comunicatiu de la llengua, l'educació en valors i l'ús de les noves tecnologies. La llengua és una eina de comunicació i les noves tecnologies una eina d'aprenentatge. Els objectius del nostre treball son quatre:

- Elaborar materials que integrin les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) a l'ensenyament de les llengües estrangeres.
- Aconseguir que els alumnes assoleixin un nivell de comunicació bàsica que els permeti entendre's en una llengua estrangera.
- Contribuir a la formació en valors mitjançant el tractament de temes de sensibilització envers la natura i l'entorn social de l'alumne.
- Familiaritzar l'alumne amb l'ús de l'ordinador com a eina d'aprenentatge actiu.

1.1 Explicació del tema

L'aparició de les TIC i el seu espectacular desenvolupament i generalització els anys 90 és una qüestió que no podem ignorar. La TIC juga un paper important en la nostra societat i, per tant, té repercussió també en la realitat escolar. Així ho reconeix el Decret 75/1992, de 9 de març del Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC), pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments d'educació infantil, educació primària i educació secundària obligatòria a Catalunya: "Capítol 1; Disposicions generals; Article 2; Punt 2.1 b): "Facilitar el desenvolupament d'aprenentatges conceptuals, procedimentals i actitudinals que possibilitin la comprensió dels elements bàsics de les humanitats, la ciència i dels

entorns tecnològics i d'informació que caracteritzen la societat actual i la seva evolució."

L'escola no pot romandre aliena a aquest *boom* tecnològic, "deu demanar-se per les noves formes de creació i transmissió dels coneixements..." (Tusón i Miret, 2000). L'ús de la TIC implica canvis tant en el procés d'ensenyament-aprenentatge com en la professió docent. La integració de la tecnologia a l'àrea de llengües requereix un canvi en la seva mentalitat, ja que fins ara es va integrar de manera que el professor¹ exercia control total quan de fet els recursos tecnològics estan concebuts perquè l'usuari, en aquest cas l'alumne/a, decideixi com i quan vol utilitzar-los, i a més a més exerceixi el control directe (Bernaus i Vidal, 1997).

La introducció de les noves tecnologies requereix la creació de materials que permetin aprendre la llengua d'una forma efectiva i que estiguin adaptats a les necessitats específiques dels nostres alumnes. Alhora que es reforcen les quatre destreses de l'aprenentatge de llengües, la llengua ens serveix d'eina de recollida d'informació sobre temes d'interès.

1.2 Objectius que es pretenen assolir

Com hem dit anteriorment, els objectius bàsics que volem assolir amb aquest treball són:

- Aconseguir que els alumnes assoleixin un nivell de comunicació bàsica que els permeti entendre's en una llengua estrangera,
- Contribuir a la formació en valors mitjançant el tractament de temes de sensibilització vers la natura i l'entorn social de l'alumne, i
- Familiaritzar l'alumne amb l'ús de l'ordinador com a eina d'aprenentatge actiu.

---

¹ En aquest document, per raó d'economia de llenguatge, utilitzarem el vocable masculí *professor* com a genèric per referir-nos tant a professors com a professores, quan parlem de professors en general.

L'objectiu primer és l'elaboració de materials als quals els alumnes accedeixin a través d'una pàgina web interactiva, especialment dissenyada per a ells. L'objectiu últim és l'aprenentatge i l'ús de la llengua estrangera en situacions reals. Ens proposem acomplir aquest objectiu mitjançant l'ús per part de l'alumne de les noves tecnologies com eina d'aprenentatge i investigació sobre temes d'interès humà i científic.

El treball dut a terme és l'elaboració d'una pàgina web interactiva, que conté distintes unitats didàctiques per a l'aprenentatge de l'anglès com a llengua estrangera. Les unitats didàctiques versen sobre diferents temes d'interès humà i científic. L'aprenentatge de la llengua es porta a terme utilitzant l'ordinador com eina d'aprenentatge.

1.3 Marc referencial

El nostre projecte s'emmarca dintre de l'ensenyament comunicatiu de la llengua. La llengua és per a nosaltres un vehicle de comunicació i una eina per a accedir al coneixement. A nivell d'aprenentatge de llengua, el nostre treball es proposa contribuir a l'adquisició per part de l'alumne de les competències lingüístiques bàsiques: comprensió i expressió oral i escrita. La llengua, en aquest cas l'anglès, és una eina d'aprenentatge i de comunicació entre els aprenents.

Pensem que l'ensenyament de la llengua a través de continguts contribueix a motivar l'alumne i a interessar-lo per diferents temes. El nostre treball tracta de la creació de materials d'aprenentatge d'anglès per alumnes d'ESO que tenen necessitats educatives específiques, degut a unes certes dificultats d'aprenentatge i/o rebuig envers el sistema educatiu. Els materials que vam elaborar van ser pensats per ajudar a sensibilitzar a l'alumne en certs aspectes bàsics que contribuiran a l'educació en valors, ja que tracten temes tals com el multiculturalisme i els drets humans, el respecte al medi ambient, la cura cap al patrimoni cultural

propi, etc. En aquest sentit hem treballat amb tasques que eventualment es van convertir en un projecte individual de l'alumne.

El nostre projecte es pot incloure en l'aprenentatge de la llengua assistit per ordinador (CALL) , ja que la eina d'aprenentatge és l'ordinador. Els materials resultants del nostre treball ens permetran apropar-nos a les necessitats de l'alumne a l'aula de llengües estrangeres pel que fa a la utilització dels noves tecnologies.

2. Treball dut a terme

2.1 Disseny del pla de treball

El pla de treball que van dur a terme consta de 6 fases previstes al llarg del procés de treball. Cada fase va tenir dues vessants, la primera fora de l'aula, de preparació i elaboració de materials, i la segona a l'aula, d'implementació dels materials i elaboració progressiva, per part dels alumnes, d'una pàgina web personal, en la que s'inclouen els diferents productes elaborats per cada alumne.

Les fases són les següents:

1. Elaboració Unitat introductòria:

- En aquesta primera fase vam fer una recerca de materials per poder introduir el processador de textos, el correu electrònic y el redactor de pàgines web a l'aula. Finalment, vam elaborar els materials didàctics de la primera unitat en format HTML.
- A l'aula: Aprenentatge de les eines bàsiques de WORD per a poder elaborar una descripció personal amb inclusió d'imatge i so. Conversió a llenguatge HTML. El correu electrònic.

2. Elaboració Unitat 1:

- Recerca d'informació sobre el tema a desenvolupar. Elaboració de materials didàctics i d'autoavaluació en format HTML. Inclusió de la unitat en la pàgina web del projecte.
  - A l'aula: Coneixements bàsics de disseny de pàgines web. Implementació de la unitat i elaboració de la pàgina web dels alumnes.
3. Elaboració Unitat 2.
- Recerca d'informació sobre el tema a desenvolupar. Elaboració de materials didàctics en format HTML. Inclusió de la unitat en la pàgina web. Redacció de la memòria.
  - A l'aula: Implementació de la unitat i elaboració de la pàgina web dels alumnes.
4. Elaboració Unitat 3.
- Recerca d'informació sobre el tema a desenvolupar. Elaboració de materials didàctics en format HTML. Inclusió de la unitat en la pàgina web.
  - A l'aula: Implementació de la unitat i elaboració de la pàgina web dels alumnes.
5. Revisió dels materials del professor i dels alumnes: Aquesta fase és paral·lela a les anteriors. Va resultar en la avaluació dels materials del projecte i de la participació del alumnes.
6. Elaboració de la memòria i preparació del CD-rom: Aquesta fase va tenir un pes més específic una vegada acabat el curs.
7. Redactat final: El redactat final de la memòria i l'enregistrament del CD-rom amb els materials del professor.

2.2 Metodologia emprada

Els materials que vam elaborar podran ser utilitzats per l'alumne individualment i/o en parelles, amb poca ajuda per part del professor. Estem parlant en aquest cas de materials que podríem considerar d'auto-aprenentatge, encara que els nostres alumnes van comptar amb la presència i l'ajuda d'un professor d'anglès a l'aula.

Els materials textuais que es presenten en la pàgina web van ser extrets d'altres pàgines web en anglès que estan a l'abast dels alumnes, en cas que aquests vulguin

consultar les fonts. Estem doncs davant materials autèntics, que han estat adaptats al nivell de comprensió dels alumnes, tant a nivell lingüístic com de continguts. Aquests textos van servir de base per a la realització de diferents exercicis d'exercitació lingüística, tant a nivell comunicatiu (d'expressió i comprensió oral i escrita) com a nivell lèxic i gramatical (per a reforçar vocabulari i estructures).

Alguns dels exercicis lèxics i gramaticals, fonamentats en els materials orals i escrits citats anteriorment, tenen com a objectiu que els alumnes s'autoexaminin dels seus coneixements i puguin emetre finalment un informe d'autoavaluació. Dits exercicis són interactius, l'alumne disposa d'una ajuda i d'una puntuació, i podran utilitzar-se quantes vegades siguin necessàries, fins que l'alumne consideri que ha arribat al nivell òptim.

Els exercicis de comprensió i expressió estan presentats en forma de tasques, que al llarg de la unitat van formant un mini-proyecte sobre algun aspecte dels temes tractats. Estem en aquest cas davant un treball per tasques i projectes, que utilitza la llengua com a vehicle de comunicació i d'ensenyament/aprenentatge a través de continguts.

2.3 Recursos utilitzats

Per a l'elaboració dels materials es va disposar d'un ordinador connectat a Internet, que estarà dotat del *software* necessari per a l'elaboració de materials (Clic, Hot Potatoes, Güeb, etc.). Per a l'elaboració dels continguts hem utilitzat bàsicament pàgines web que hem consultat en Internet, així com alguns llibres de referència, citats tots ells en la bibliografia.

Per a la implementació del projecte es va disposar d'una aula d'informàtica dotada de 9 ordinadors en xarxa, amb connexió a Internet i lector de CD-roms. L'aula disposa d'escaner, micròfons i impressores.

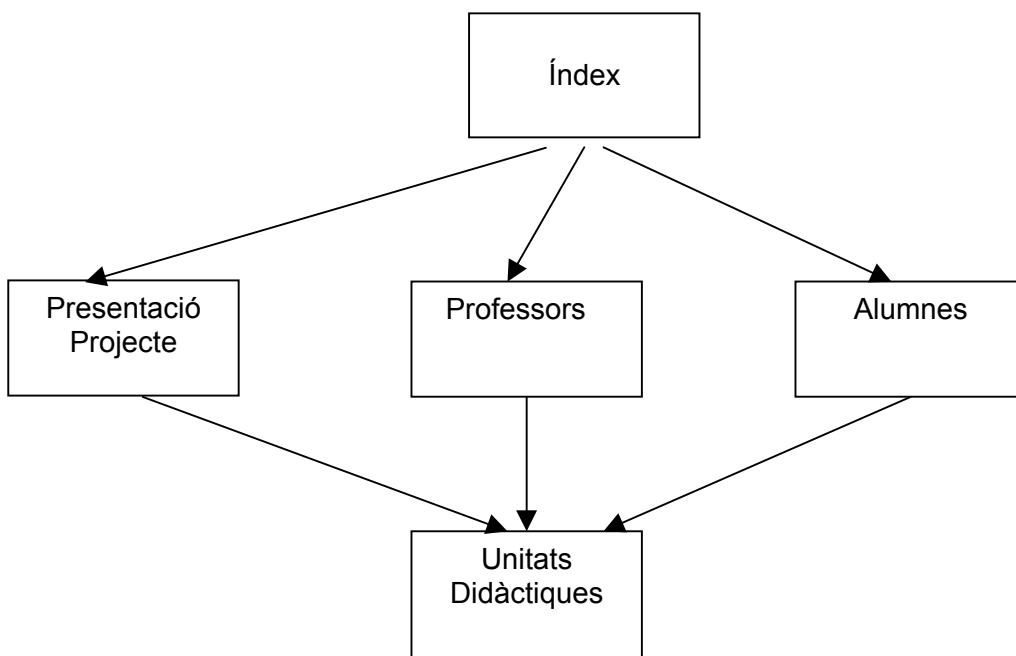

Com a recurs humà, vam comptar amb la col·laboració d'un grup d'estudiants del segon cicle d'ESO, amb qui vam posar en pràctica els materials, i amb una professora en pràctiques, que va contribuir amb la seva presència a facilitar la bona marxa del projecte durant el primer trimestre del curs, i amb els seus materials a completar l'informació i la formació destinada als nostres alumnes.

3. Resultats obtinguts

3.1 Descripció del treball.

Com hem apuntat abans, el treball realitzat consisteix en l'elaboració de materials didàctics per a alumnes del segon cicle d'ESO amb dificultats d'aprenentatge. Els materials estan presentats en llenguatge HTML La pàgina web que vam elaborar té a nivell formal la següent estructura:

A nivell de contingut el projecte està desenvolupat de la següent forma:

1. Index: Pàgina de salutació i de presentació de les distintes persones que van participar en el projecte i des de la qual es redirigeix a tres possibles usuaris: professors, alumnes i altres.
2. Presentació del Projecte: consisteix en una pàgina en la que s'ofereix una visió global del projecte: els objectius, a qui va dirigit, l'estructura, etc.
3. Professors: Ofereix una petita guia per al professor, que a més de les explicacions de les activitats conté enllaços útils relacionats amb cadascun dels temes tractats.
4. Alumnes: Ofereix visió general del projecte i una introducció a cada una de les quatre unitats, amb enllaços a cada una d'elles².
5. Unitats didàctiques: Aquesta és la parte central del projecte. Conté quatre unitats didàctiques de diferent extensió: Destresses informàtiques bàsiques, Europa i els europeus, Cuidant el nostre planeta, i Art als carrers.
  - Destresses informàtiques bàsiques: es presenten diverses eines informàtiques. Està pensada per ajudar als alumnes a utilitzar el processador de textos, el correu electrònic i a crear pàgines web.
  - Europa i els europeus: es tracta el fenomen multicultural i el multilingüisme. Es comença amb l'estudi d'Europa com comunitat multicultural para desembocar en el fenomen de la immigració; tracta d'aprofundir en la realitat de Catalunya.
  - Cuidant el nostre planeta: es tracta el respecte vers el medi ambient. Té dos focus principals, el reciclatge i les energies alternatives.
  - Art als carrers: es tracta el respecte pel patrimoni cultural. Ens centrem en les expressions artístiques que tenim als carrers: edificis i escultures.

---

² La proposta original del projecte incloïa les pàgines personals dels alumnes que han participat en el projecte. Cada pàgina conté la informació personal de l'alumne i les activitats que han desenvolupat al llarg del curs. Aquestes pàgines han estat elaborades, però per raons de copyright de les imatges que els alumnes utilitzen en les pàgines, i que han pres d'altres pàgines web sense demanar permís per a publicar-les, no creiem convenient incloure-les. De qualsevol forma, aquestes pàgines estan en el meu poder i tindrè molt gust en compartir-les amb les persones que vulguin veure-les.

Cada unitat està composta per diferents tipus d'exercicis: Vocabulari, estructures, comprensió i expressió escrites³, amb diferents formats (mots creuats, *matching*, resposta curta, resposta llarga, etc.), en part interactius. Al final de cada unitat els alumnes fan un petit projecte sobre algun aspecte del tema tractat.

4. Conclusions

4.1 Aplicacions del projecte en el sistema educatiu.

L'aplicació més immediata d'aquest projecte va ser en la meua pròpia aula d'anglès, ja que en la seva elaboració van col·laborar alumnes d'ESO del meu institut. Més enllà d'aquesta aplicació reduïda, el projecte podrà ser utilitzat a l'aula d'anglès amb alumnes de similars característiques o alumnes que tinguin un nivell molt bàsic de llengua anglesa.

El projecte que vam dur a terme és un producte útil per a la nostra comunitat escolar, ja que ajudarà a motivar els nostres alumnes més desavantatjats; i és una proposta viable, que ja hem implementat a l'aula amb els mitjans humans i tècnics a l'abast de la majoria dels centres de Catalunya, i adaptada a la realitat escolar; i positiva per al desenvolupament personal de l'alumne, ja que els temes que es tracten contribuiran a la seva formació integral.

Aquest projecte contribuirà a l'esforç per introduir les noves tecnologies en les aules, i utilitzar-les d'una manera programada.

---

³ La comprensió i expressió escrites es van tractar a l'aula, sobretot per a introduir els diferents temes del projecte i per a compartir distints punts de vista i opinions, però no estan incloses en el projecte final que presentem, ja que no van ser gravades.

5. Relació dels materials continguts en el annex

Aquesta memòria està acompanyada d'una pàgina web de materials d'aprenentatge d'anglès com a llengua estrangera. La pàgina web, que s'inclou en un CD-rom interactiu, es presenta també en format paper, i constitueix l'annex 1.

Com ja hem avançat anteriorment, la pàgina web conté:

1. L'índex
2. La presentació del projecte.
3. Una secció destinada als professors.
4. Una secció dedicada als alumnes.
5. Les quatre unitats didàctiques, amb les seves corresponents activitats.

6. Bibliografia bàsica.

- Bernaus, M. i Vidal, P. (1997). Baliabide teknologikoen erabilera hizkuntzen ikaskuntzan. *Hizpide* 38, 53-57.
- Brown, J. i Howlett, F. (1994). *TI works – Stimulate to Educate*. NCET, Regne Unit.
- Canale, M. i Swain, M. (1980). Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing. *Applied Linguistics* 1, 1-47.
- Hymes, D.H. (1971). On communicative competence. A J.B. Brice i J. Holmes (eds.). *Sociolinguistics*.
- Levy, M. (1997). A Rationale for Teacher Education and CALL: The Holistic View and Its Implications. *A Computers and the Humanities*, 30, (293-302).
- Nielsen, G. i Hever, B. (Eds.) (1998). *Collaborative tasks for language learning in the web*. Oslo, NO: Statens ressurs- og voksenopplæringsdenter.
- Ribé, R. i Vidal, N. (1993). *Project Work*. Oxford, U.K.: Heinemann.
- Seglers, A. (2001). *La immigració a Catalunya explicada als joves*. Barcelona, ES: Enciclopèdia Catalana.
- Tusón, A. i Miret, I. (2000). Nuevas tecnologías, escuela y enseñanza de lenguas: ¿una revolución silenciosa?. *A Nuevas tecnologías y enseñanza de las lenguas*. Textos de Didáctica de la Lengua y de la Literatura 24, 5-21.
- Widowson, H.G. (1978). *Teaching Language as Communication*. Oxford, UK: O.U.P.
- Web pages (2002) :

Introduction Unit: Basic Computer Skills

<http://www.edu365.com/aulanet/virtualschool/courses/zero/contents.htm>

<http://www.xtec.es/~dpermany/creditvirt/index1.htm>

http://europa.eu.int/index_en.htm

<http://www.euro.ecb.int/>

<http://www.lonelyplanet.com/>

<http://www.tvcatalunya.com/karakia/>

<http://www.xtec.es/springday/portada1.htm>

Unit 2: Caring for our Planet

<http://www.aj-badalona.es/mediambient/inici/index.php>

<http://www.crest.org>

<http://www.ema-amb.com/english/index.html>

<http://www.ema-amb.com/jocs/deixalles/index.html>

<http://europa.eu.int/comm/energy/>

<http://www.ideal.es/waste/wastelinks.html>

Unit 3: Art in the Streets

<http://www.arsvirtual.com/monum/familia.htm>

http://www.bcn.es/publicacions/Bcn_escultures/

<http://www.cccb Aman.org/badosa/inlibris/gaudi/en.htm>

<http://www.gaudi2002.bcn.es/>

http://www.gaudiclub.com/ingles/i_vida/i_vida.asp

<http://www.inedit.com/panoramas/qtvr.html>

<http://www.thejoyofshards.co.uk/projects/index.html>

http://www.tmb.net/cat/fes_turisme/festurisme_ruta_gaudi.jsp